

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoCsp/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621202103
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1621202103.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: Y. U., K.. XX.XX.XXXX, O. XXX, O., proti žalovanému: SH., U..W., H.: XX XXX XXX, V. X/B, O., G. B. J., W..Y..R., H.: XX XXX XXX, V. X/A, O., o určenie neplatnosti právnych úkonov, alternatívne o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Malacky z 13.9.2021 č.k. 32Csp/54/2021-19, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že:

U k l a d á žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27.5.2019, uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 27.5.2019 a to nad rámec zrážok presahujúcich sumu 188,04 eura mesačne, pričom zrážky zo mzdy môže žalovaná realizovať iba na úhradu istiny úveru, teda do celkovej výšky 6.500 eur, poskytnutého na základe uvedenej úverovej zmluvy, až do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

U k l a d á žalovanému povinnosť oznámiť zamestnávateľovi žalobcu B. F. W., W..Y..R., X.. X. X, O., IČO: XX XXX XXX, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy nad rámec zrážok po 188,04 eura mesačne a tieto realizoval iba do momentu úhrady istiny úveru 6.500 eur .

Vo zvyšnej časti sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 27.5.2019 (ďalej len „dohoda o zrážkach zo mzdy“) k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú žalobca a žalovaný uzavreli 27.5.2019 (ďalej len „zmluva o úvere“), a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (výrok I.) a vyzvať zamestnávateľa žalobcu B. F. W., W..Y..R., H.Č.: XX XXX XXX, T.. X.. X. Č.. X, XXX XX O. (ďalej len „zamestnávateľ žalobcu“), aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o úvere, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (výrok II.).

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 31.8.2021 domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy k zmluve o úvere je neplatná, že úver poskytnutý z predmetnej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, alternatívne, že zmluva o úvere je pre množstvo neprijateľných podmienok neplatná. Žalobca zároveň navrhol nariadenie neodkladného

opatrenia, ktorým žiadal uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo zmluvy o úvere a vyzvať zamestnávateľa žalobcu, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 27.5.2019 uzavrel typovú formulárovú zmluvu o úvere, ktorej súčasťou bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal listom z 9.1.2021 jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Aj keď je zabezpečená pohľadávka ohraničená výškou celkovej dlžnej sumy, k tejto bolo dojednané aj ostatné príslušenstvo vyplývajúce zo zmluvy o úvere, a preto môže žalovaný teoreticky vykonávať zrážky z jeho mzdy donekonečna, čomu nasvedčuje i fakt, že v jeho liste z 9.1.2021 nie je uvedená ani výška jeho pohľadávky, ktorú tak určuje jednostranne žalovaný bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Obava, že žalovaný vykoná zásah do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení sa už naplnila, keďže zamestnávateľ zrážky z jeho mzdy už vykonáva. Zdôraznil, že nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje podstatnú náležitosť, a to jasne a zrozumiteľne vyčíslený rozsah záväzku dlžníka, a tiež označenie platiteľa mzdy, a preto je pre neurčitosť v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom. Zároveň bola podmienkou pre poskytnutie úveru a nebola individuálne dojednaná. Samotný inštitút takejto dohody považoval s poukazom na pripomienky Európskej komisie v prípade D.-XX/XX Q. D. V. za odporujúci právu Európskej únie, pretože ide o mimosúdne zrážky zo mzdy, kedy je moc nad majetkom dlžníka koncentrovaná v rukách veriteľa a veriteľovi je tak poskytnutý priestor na uplatnenie nárokov aj z neprijateľných zmluvných podmienok. Poukázal na to, že žalovaný v liste doručenom jeho zamestnávateľovi žiada vykonanie zrážky vyššej (415,96 eura), ako je dohodnutá v dohode o zrážkach zo mzdy (188,04 eura) a rozsah skutočného záväzku v okamihu predloženia dohody platiteľovi mzdy môže byť sporný. Mal za to, že uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy spolu so zmluvou o úvere by malo byť klasifikované ako neprijateľná zmluvná podmienka a dohoda ako taká by mala byť vyhlásená za neplatnú. V prípade zmluvy o úvere namietal nesprávne uvedenú výšku RPMN v neprospech spotrebiteľa (namiesto 20,95% je uvedené 20,60%) a prekročenú maximálnu výšku odplaty o 0,35%, na základe čoho je podľa neho potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. V čl. IX. bode 1 a bode 4 zároveň obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, týkajúce sa nároku žalovaného na zmluvnú pokutu vo výške 12% ročne z dlžnej sumy popri úrokoch z omeškania, čo by spolu predstavovalo 43,34% ročne. Zmluvný úrok (19,34%) zároveň takmer štvornásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných na trhu v relevantnom období, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Nakoľko úroková sadzba prevyšuje ročnú mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami o 287,58%, dohoda o výške úrokov by mala byť absolútne neplatná.

3. Súd prvej inštancie po vyhodnotení žalobcom tvrdeného skutkového stavu a ním predložených listín dospel na základe ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 CSP k záveru, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vyhovieť. Žalobca návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sleduje dočasnú úpravu pomerov strán po začatí konania vo veci samej, v ktorom sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a tiež určenia neplatnosti zmluvy o úvere, alternatívne určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neplatný právny úkon, odporujúci právnym predpisom Európskej únie. Keďže bola medzi stranami sporu uzavretá zmluva o úvere a dohoda o zrážkach zo mzdy, mal súd prvej inštancie za hodnoverne osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi nimi a rovnako mal za osvedčené, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. V konaní vo veci samej bude potrebné skúmať, či došlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy, či tieto obsahovali zákonné náležitosti, pričom na potvrdenie alebo vyvrátenie uvedeného bude nevyhnutné vykonať dokazovanie a právne vyhodnotenie celej veci. Ak by žalovaný pokračoval vo vykonávaní zrážok zo mzdy a následne by súd v konaní vo veci samej konštatoval neplatnosť zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy a/alebo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru poskytnutého žalobcovi, uvedené by malo zásadný vplyv na výšku pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere a mohlo by dôjsť i k vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu. Táto ujma pritom žalobcovi bezprostredne hrozí, a preto je potrebné, aby súd okamžite zasiahol a zabránil tak jej vzniku. V prípade, ak v konaní vo veci samej dôjde súd k opačnému záveru, uvedené žalovanému nebude brániť v tom, aby si svoju súdom potvrdenú pohľadávku následne od žalobcu vymáhal a nehrozí nebezpečenstvo vzniku nenávratného stavu, či obmedzenie žalovaného nad nevyhnutný rozsah a neprimeraným spôsobom. Keďže žalobca v žalobe uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré považuje dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú (neurčité

vymedzenie zabezpečovacieho záväzku, neoznačenie platiteľa mzdy, uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy spolu so zmluvou o úvere), súd konštatoval, že tento dostatočne osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, pričom opodstatnenosť jeho tvrdení bude predmetom posudzovania súdom vo veci samej. Keďže v prípade pochybnosti o tom, či sa dohodou o zrážkach zo mzdy budú uspokojovať oprávnené nároky, t.j. že nepôjde o plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok alebo peňažné nároky, na ktoré nemá veriteľ zákonné právo, je dočasné opatrenie voči žalovanému plne opodstatnené. Žalobca je v predmetnom vzťahu v pozícii spotrebiteľa, ktorému právne predpisy priznávajú zvýšenú ochranu, pričom práve toto jeho postavenie je príčinou zvýšenej miery obozretnosti a ochrany strany pri zvažovaní dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia. S poukazom na rozsudok Európskeho súdneho dvora C-106/77 Simmenthal uviedol, že je dôležité poskytnúť spotrebiteľovi ochranu, a to najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Zrážky zo mzdy žalobcu majú byť vykonávané na podklade dohody o zrážkach zo mzdy, t.j. bez predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, pričom takýto spôsob realizácie zabezpečovacieho inštitútu sa javí ako sporný s ohľadom na smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica Rady 93/13/EHS“), ktorá síce nepredstavuje priamo zaväzujúci akt, no je dôležité, aby sa ciele smernice Európskej únie pretavili do rozhodovania súdov členských štátov. Poukázal na písomné pripomienky Európskej komisie vo veci C-XX/XX, P.. H.. V., W..Y..R.., k čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS, ktorý sa má v zmysle pripomienok vykladať tak, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá vnútroštátnemu súdu neumožňuje aj bez návrhu preskúmať nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok zo mzdy dlžníka. Konštatoval, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy tak umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, a teda, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. S ohľadom na uvedené mal za to, že v danom prípade bola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov strán a uloženia žalovanému povinnosti zdržať sa uplatňovania dohody o zrážkach zo mzdy až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, čím bude žalobcovi poskytnutá ochrana pred vykonávaním zrážok zo mzdy. Nariadené neodkladné opatrenie zároveň žalovaného neobmedzí nad nevyhnutný rozsah a neprimeraným spôsobom.

4. O náhrade trov konania súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP nerozhodoval, keďže o týchto bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nariadení neodkladných opatrení podal odvolanie žalovaný z dôvodov stanovených v § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP a žiadal nariadené neodkladné opatrenie zrušiť a priznať mu náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedol, že so žalobcom uzavrel zmluvu o úvere, na základe ktorej mu poskytol úver 6.500 eur, ktorý sa tento zaviazal vrátiť v pravidelných mesačných splátkach po 169,84 eura spolu so zmluvným úrokom 19,34% ročne (celkovo 10 190,40 eura). Uzavrel s ním tiež dohodu o zrážkach zo mzdy, splňajúcu základné obsahové náležitosti v zmysle Občianskeho zákonníka a tiež Zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o zabezpečení poistenia“), ktorej uzavretie bolo dobrovoľné a nebolo podmienkou poskytnutia úveru ani uzavretia zmluvy o úvere. Žalobca mu uhradil 3.955,64 eura (istina 1.520,39 eura, zmluvný úrok 1.793,73 eura a mesačné náklady spojené s poistením 455 eur), a nakoľko sa so splácaním úveru i mesačných nákladov spojených s poistením dostal do omeškania, opakovane ho vyzýval na splatenie dlhu, a to písomnými upomienkami z 22.11.2020 a z 22.12.2020. Keďže svoju povinnosť neplnil riadne a včas, zaslal jeho zamestnávateľovi písomnú žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy z 9.1.2021, ten mal zrážky zo mzdy vykonávať podľa dohody o zrážkach zo mzdy a vo výške neprevyšujúcej zákonom stanovenú maximálnu výšku zrážok zo mzdy. Do podania odvolania žalobcovi zostávalo uhradiť celkovo 8.305,54 eura. Uznesenie súdu prvej inštancie považoval za nezákonné a nesprávne, jeho odôvodnenie za nepresvedčivé a arbitrárne, namietal, že súd hrubo a závažne porušil princíp rovnosti zbraní v jeho neprospech a tiež konal v rozpore s princípom právnej istoty, keď rozhodol nad rámec svojich kompetencií. V danom prípade súd prvej inštancie dôvody vedúce ho k vydaniu uznesenia len veľmi nejasne formuloval, pričom jeho definované zistenia a právne závery nie sú v zmysle Civilného sporového poriadku relevantným podkladom pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, keďže ide len o skutočnosti a úvahu, ktoré vo vzťahu k rozhodovaniu o nariadení neodkladného opatrenia nemajú žiadnu relevanciu. Súd sa podľa neho riadil len domnelou pravdepodobnosťou bez vykonania potrebných dôkazov a ich vzájomného hodnotenia, čo je v danom

prípade neprípustné. Znemožnil mu tak efektívne sa brániť, pričom uvedené dosiahlo takú intenzitu, že súdne konanie nemôže byť spravodlivé. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne interpretoval skutočnosti tvrdené žalobcom, ako aj dôkazy, ktoré tento pripojil, pričom z ich analýzy nemožno dospieť k záverom prezentovaným v odôvodnení uznesenia. Uviedol, že žalobca účelovo nepreukázal všetky skutočnosti, ale len tie, ktoré údajne svedčia v jeho prospech a na základe ktorých môže súd, celkom nesprávne, konštatovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Súd neodkladné opatrenie nariadil aj z dôvodu možnej neplatnosti zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy a z toho následne odvodil aj možnú dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, s čím nesúhlasil, pretože pre záver o ich možnej neplatnosti nemal dostatočný skutkový základ. Nesúhlasil ani s odôvodnením, že by mu prostredníctvom zrážok zo žalobcovej mzdy mohli byť poukázané finančné prostriedky, na ktoré mu nevznikol zákonný nárok, keďže tieto sú vykonávané v súlade so zmluvou o úvere a nepresahujú zákonom stanovenú hranicu zrážok zo mzdy, do úvahy tak neprichádza ani bezdôvodné obohatenie na jeho strane. Zmluvný úrok ako aj ostatné zmluvné plnenia boli dohodnuté v súlade s právnymi predpismi a súd prvej inštancie neuviedol, v čom videl možnosť existencie neprijateľných podmienok v zmluve o úvere, resp. v dohode o zrážkach zo mzdy, a teda skutkové zistenie o tom, že by sa bezdôvodne plnili zmluvné nároky z dôkazov predložených žalobcom nevyplýva.

6. V odvolaní žalovaný ďalej zdôraznil, že zrážkami zo mzdy sa plní istina úveru (ktorú by mu žalobca musel vrátiť aj v prípade neplatnosti zmluvy o úvere) a jej príslušenstvo. Nakoľko sa úver veriteľovi vždy musí vrátiť, nie je možné dedukovať vznik ujmy na strane žalobcu z dôvodu jeho splácania. Nebolo mu zrejmé, v čom súd prvej inštancie videl v prípade príslušenstva pohľadávky vznik možnej škody, ak primeranosť príslušenstva ani neanalyzoval. Rovnako mu nebolo zrejmé, ako dospel k záveru, že jeho práva nemôžu byť nariadením neodkladného opatrenia nijako dotknuté, keď len konštatoval, že mu nevznikne nijaká neprimeraná ujma, pričom neskúmal jeho finančnú situáciu a ani finančnú situáciu žalobcu, pričom poukázal na to, že nariadením neodkladného opatrenia mu vzniká ujma tým spôsobom, že naruša jeho právo na včasné splatenie úveru. Nesúhlasil ani s tým, že zrážky zo mzdy jednostranne diktuje, nakoľko zmluva o úvere presne vymedzuje spôsob výpočtu omeškanej pohľadávky, resp. spôsob, ako má nakladať s plnením žalobcu (čl. II. bod 9. a čl. IX. zmluvy), dohoda o zrážkach zo mzdy vymedzuje mechanizmy výpočtu pohľadávky a zároveň ho obmedzuje v rozsahu vymáhania dlžnej sumy, keďže vymedzuje maximálnu výšku pohľadávky zo zmluvy o úvere (10.190,40 eura - čl. II. bod 1.1 dohody), ako aj maximálnu výšku pohľadávky zo zmluvy o zabezpečení poistenia (1.092 eur - čl. II. bod 1.2 dohody), zrážky zo mzdy sa vykonávajú do doby, kým nedôjde k splneniu dlžnej pohľadávky (čl. II. bod 4 dohody), pričom je povinný platiteľovi mzdy oznámiť, že došlo k splneniu pohľadávky. Využitím dohody o zrážkach zo mzdy tiež nedochádza k zvyšovaniu preplatku, pretože zrážky zo mzdy sa strhávajú výlučne vo výške pravidelných splátok, k vzniku reálnej ujmy na strane žalobcu tak nemôže dôjsť. Súd prvej inštancie podľa neho konal v rozpore s právnymi predpismi nad rámec svojich kompetencií a tiež v rozpore s princípom právnej istoty a princípom rovnosti zbraní v jeho neprospech. Uviedol, že samotná skutočnosť, že žalobca je spotrebiteľ, neopravňuje súd vstupovať do zmluvného vzťahu medzi zmluvnými stranami tak, že mu zakáže vykonávať zmluvné právo len z dôvodu, že o to žalobca požiada. V prípade, ak by mal za osvedčené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, mohol žalobcovi poskytnúť ochranu tak, aby tento neplnil neprimerané vysoké zmluvné pokuty alebo zmluvné úroky a v tomto rozsahu zakázať plnenie v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy. Súd prvej inštancie však žalobcovi poskytol nezákonnú ochranu aj pred plnením istiny úveru, ktoré existenciou prípadnej neprijateľnej podmienky nemôže byť dotknuté, čím prekročil rámec svojej zákonnej kompetencie. Neprihliadol pritom na to, že návrh žalobcu je šikanózný a podaný len z dôvodu, že tento nechce plniť svoj dlh. Uviedol tiež, že súd prvej inštancie nemá zákonné oprávnenie analyzovať prijateľnosť podmienok dohody o zrážkach zo mzdy, pretože táto je zákonom dovolený prostriedok slúžiaci na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky veriteľa, a to aj v spotrebiteľských veciach. Aj napriek tomu, že sú obidve zmluvy formulárové, súdu nevzniká oprávnenie podrobiť ich súdnej kontrole, pretože nie je daný zákonný predpoklad pre vznik takéhoto oprávnenia, keďže neobsahujú žiadne ustanovenie, ktoré by bolo možné klasifikovať ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Košice II z 12.9.2018 č.k. 41Cpr/22/2018-193, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 5.9.2019 sp. zn. 2CoPr/1/2019, v ktorých bola deklarovaná prijateľnosť podmienok zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy, pričom zdôraznil, že predmetná dohoda o zrážkach z mzdy je totožná s dohodou posudzovanou v uvedených rozhodnutiach. Vzhľadom na uvedené mal za to, že žalobca dostatočne nepreukázal potrebu bezodkladnej úpravy pomerov a súd prvej inštancie neaplikoval správne normy CSP, keď nevyhodnotil splnenie všetkých podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, a napriek tomu ho nariadil. Podotkol, že samotné spochybnenie

platnosti dohody nie je podľa Civilného sporového poriadku dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia, pričom poukázal na to, že ak ustanovenia dohody kopírujú zákonné ustanovenia, súd prvej inštancie nemá kompetenciu preskúmať ju z pohľadu existencie neprijateľnej podmienky.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti odôvodnenia uznesenia a za neopodstatnené považoval aj jeho tvrdenie o porušení jeho práva na spravodlivý súdny proces, pričom poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.5.2018 č.k. II. ÚS 255/2018-20. K tvrdeniam žalovaného o nesprávnych skutkových zisteniach súdu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 12.2.2019 sp. zn. 4Co/8/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo 4.12.2019 sp. zn. 1Co/260/2019 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 31.1.2020 sp. zn. 6Co/3/2020. Uviedol, že nariadením neodkladného opatrenia sa nevytvorí žiaden nenávratný alebo v budúcnosti nenapraviteľný stav a že žalovanému ako právnickej osobe hromadne poskytujúcej nebankové úvery nemôže nevykonávaním zrážok z jeho mzdy vzniknúť žiadna neprimeraná ujma. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a toto neprejudikuje výsledok konania vo veci samej.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), s prihliadnutím na odvolaciu argumentáciu žalovaného dospel k záveru, že jeho odvolanie je čiastočne dôvodné.

9. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa ustanovenia § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa ustanovenia § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku je možné, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre ich nariadenie je osvedčenie, že bez bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozené, príp. že by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Je nutné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená iba vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení navrhovateľa, no je potrebné tieto tvrdenia osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Aj v prípade, ak sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia, súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje.

15. Na základe tvrdení žalobcu, so zreteľom na skutočnosti vyplývajúce z listín, ktoré sú obsahom spisu, dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobca osvedčil také skutočnosti, ktoré v danej veci umožňovali nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca sa vo veci samej domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcej plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, prípadne určenia neplatnosti úverovej zmluvy pre viacero neprijateľných podmienok. Z listín založených v spise vyplýva, že strany sporu uzatvorili 27.5.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver 6.500 eur, žalobca sa ako dlžník zaviazal tento úver splácať v 60-tich mesačných splátkach po 169,84 eura. Zároveň mal súd osvedčené, že v ten istý deň strany sporu uzavreli osobitnú dohodu o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na sumu 10.190,40 eura, ktorá pozostáva z istiny úveru a jej príslušenstva tvoreného úrokom za úver a ostatným príslušenstvom, napr. úrokmi z omeškania a zmluvnou pokutou. Na základe tejto dohody o zrážkach zo mzdy má zamestnávateľ dlžníka, resp. platiteľ iného príjmu, vykonávať po jej predložení, mesačné zrážky zo mzdy dlžníka v dohodnutej výške 188,04 eura v riadnom výplatnom termíne dlžníka a odvádzať ich na bankový účet žalovaného. Listom z 9.1.2021 požiadal žalovaný zamestnávateľa žalobcu B. F. W., W..Y..R., o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu (dlžníka) z dôvodu, že k 15.12.2020 neuhradil dohodnutú mesačnú splátku a požiadal ho, aby v najbližšom výplatnom termíne bola vykonaná zrážka zo mzdy vo výške 211,26 eura; ak najbližší výplatný termín bude po 15.1.2021, kedy je splatná ďalšie splátka, výšku zrážky zvýšiť o 204,70 eura. V ďalších výplatných termínoch pravidelná mesačná zrážka mala byť 204,70 eura, a to až do úplného splatenia pohľadávky.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci žalobca osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovaným, a aj tvrdenia o existencii dohody o zrážkach zo mzdy a skutočnosť, že žalovaný požiadal jeho zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napr. z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok, z pohľadu dodržania zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prípadne z pohľadu platnosti dojednania úrokov z úveru, dobrých mravov a podobne. Keďže je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, treba na to pri rozhodovaní súdu brať ohľad. V danej veci, v ktorej je dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečený spotrebiteľský vzťah z úverovej zmluvy je zrejmé, že povaha takejto dohody, ktorá umožňuje aj bez prieskumu úverovej zmluvy, či samotnej dohody o zrážkach zo mzdy podľa požiadaviek stanovených § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 250/2007 Z.z."), bezdôvodne uspokojiť veriteľa na úkor žalobcu ako spotrebiteľa, osvedčuje potrebu bezodkladne upraviť pomery strán pokiaľ bolo preukázané, že veriteľ takúto dohodu mieni použiť a požaduje od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok zo mzdy.

17. Osvedčenie bezodkladnej potreby upraviť pomery strán nie je možné zamieňať s riadnym dokazovaním, ku ktorému dôjde vo veci samej. Zákon ako jednu z foriem zabezpečenia spotrebiteľskej zmluvy umožňuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Samotné všeobecné konštatovanie, že táto dohoda môže bezdôvodne zasiahnuť do práva spotrebiteľa v prospech veriteľa nestačí. Je potrebné skúmať tak samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy z hľadiska jej platnosti podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ako aj samotnú zmluvu o úvere, keďže dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorická k zmluve o úvere a ako taká nemôže zabezpečovať také povinnosti, ktoré by boli v zmluve o úvere neprijateľnými podmienkami. Takýto prieskum však prekračuje mieru prieskumu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a bude vykonané v konaní vo veci samej. V prejednávanej veci je však nesporné, že žalobca doposiaľ neuhradil ani istinu poskytnutého úveru, keďže ku dňu podania odvolania zaplatil len 3.955,64 eura. Právo žalovaného na vrátenie poskytnutej istiny nemôžu spochybniť ani tvrdenia žalobcu vo veci samej, že úver by mal byť bezúročný a bez poplatkov, resp. že úverová zmluva by mala byť neplatná. Ani prípadné vyhovie žalobe vo veci samej by následne nezbavovalo žalobcu povinnosti vrátiť žalovanému poskytnutú istinu 6.500 eur.

18. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný má nárok na vrátenie minimálne istiny poskytnutého úveru a preto nie je možné považovať jej splácanie, či už dobrovoľne alebo nútene vykonávaním zrážok zo mzdy za ohrozenie práv žalobcu pokiaľ výška zrážok zo mzdy bude totožná s

pôvodne dohodnutou splátkou úveru. Zrážka zo mzdy vo výške dohodnutej splátky úveru svojou výškou nemôže mať na žalobcu závažnejší dopad ako mesačná splátka, ku ktorej sa dobrovoľne zaviazal. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že na ochranu žalobcu je potrebným len to, aby sa žalovaný zdržal zrážok zo mzdy nad sumu istiny, čo je 6.500 eur. Samotné spochybnenie nároku na úroky a poplatky z úveru v žalobe opodstatňuje, aby žalovaný do rozhodnutia o žalobe nevymáhal tieto spochybnené nároky zrážkami zo mzdy, pretože by sa tým obišla možnosť kontroly ich opodstatnenosti, ku ktorej smeruje konanie vo veci samej.

19. Odvolací súd k veci dodáva, že pripustiť zrážky zo mzdy do výšky poskytnutého úveru pri nepreukázanej neplatnosti, či neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy považuje aj Ústavný súd SR za vyvážený prístup (rozhodnutie I. ÚS 176/2020 z 28.4.2020). Rozhodnutím odvolacieho súdu dôjde k obmedzeniu práva žalovaného na výkon zrážok zo mzdy nad poskytnutú istinu úveru, k obmedzeniu mesačnej zrážky zo mzdy na sumu dohodnutú stranami sporu s tým, že až v konaní vo veci samej bude súd posudzovať samotnú zmluvu o úvere a dohody-u o zrážkach zo mzdy, ktorá je priamo naviazaná na zmluvu o úvere i s prihliadnutím na námietky, ktoré boli uvedené stranami sporu v rámci tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Takýmto rozhodnutím nebude žalovaný postihnutý nad primeranú mieru, nakoľko je zrejmé, že žalobca je zamestnaný a tak by nemal byť problém, v prípade jeho úspechu vo veci samej uspokojiť jeho pohľadávku vykonaním zrážok zo mzdy žalobcu v dohodnutej výške.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému neodkladným opatrením uložil povinnosť zdržať sa zrážok zo mzdy nad 6.500 eur a vyššej mesačnej zrážky než bola pôvodne dohodnutá mesačná splátka úveru, ale bola stanovená v dohode o zrážkach zo mzdy (188,04 eura) a zároveň túto skutočnosť oznámiť zamestnávateľovi žalobcu B. F. W., W..Y..R..., a vo zvyšnej časti, ktorou žalobca žiadal úplný zákaz zrážok zo mzdy, odvolací súd návrh zamietol.

21. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania vo veci samej.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).